

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5C/140/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8208203607
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zdenka Saraková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2013:8208203607.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Zdenkou Sarakovou v právnej veci navrhovateľky E. F., W.. XX.XX.XXXX, zastúpenej opatrovníkom E. F.Y., W.. XX.X.XXXX, F. F., G.. X. Y. Č.. X, v konaní zastúpenej kolíznu opatrovníčkou Š.E. R., F. F., V. Č.. XX proti odporcovi Y. T.V., W..X.X.XXXX, F. F., J. Č.. XX o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej U. T., W.. XX.X.XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove za účasti Y. R., W.. XX.X.XXXX, F. F., V. Č.. XX takto

rozhodol:

Súd manželstvo E. F., W.. XX.XX.XXXX E. Y. T., W.. X.X.XXXX, uzavreté dňa X.X.XXXX, zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu v F. vo zväzku č. 14, ročník XXXX, strana 199, poradové číslo 120 rozvádza.

Maloletú U. T., W.. XX.X.XXXX zveruje na čas po rozvode do náhradnej osobnej starostlivosti Y. R., W.. XX.X.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok má len v bežných veciach.

Rodičia maloletej E. F. E. Y. T. sú povinní prispievať na výživu maloletej U. na čas po rozvode sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona každý z nich do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám Y. R..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu odporca nemá.

odôvodnenie:

Dňa 14.8.2008 bol podaný na tunajšom súde návrh navrhovateľky E. F., zastúpenej opatrovníkom E. F., ktorým sa domáhala, aby súd jej manželstvo s odporcom rozviedol. V doplnení návrhu zo dňa 10.2.2009, ktorým boli odstránené vady podaného návrhu na rozvod manželstva, navrhovateľka sa domáhala, aby súd manželstvo rozviedol, maloletú U. T., narodenú v manželstve účastníkov aby zveril do osobnej starostlivosti starého otca E. F. a zaviazal otca prispievať na výživu maloletej sumou 117.- eur mesačne.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1Ps/29/2005-69 zo dňa 28.10.2008 súd zistil, že navrhovateľka E. F. bola týmto rozsudkom pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Za opatrovníka jej bol ustanovený E. F.,

W.. XX.X.XXXX, F. F., G.. X. Y. Č.. XXXX/X. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 19.12.2008. Doplnenie návrhu bolo vykonané opatrovníkom navrhovateľky, E. F..

Na pojednávaní navrhovateľka v zastúpení opatrovníkom E. F. navrhovala návrhu na rozvod manželstva v celom rozsahu vyhovieť. Navrhovala manželstvo rozviesť. K tomuto návrhu sa pripojila aj kolízna opatrovníčka navrhovateľky E. F. ustanovená jej pre konanie o rozvod manželstva uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 5P/93/2011-7 zo dňa 15.11.2011.

Odporca sa pripojil k návrhu na rozvod manželstva a taktiež navrhoval manželstvo rozviesť.

Vykonaným dokazovaním, oboznámením sa s obsahom sobášneho listu účastníkov, výsluchom opatrovníka navrhovateľky, rodného listu maloletej U., s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1Ps/29/2005, 3P/43/2008 a 3P/60/2012, výsluchom opatrovníka navrhovateľky, jej kolíznej opatrovníčky a odporcu súd zistil, že účastníci, navrhovateľka a odporca, manželstvo uzavreli dňa 31.12.1961. Navrhovateľka uzatvárala manželstvo ako slobodná, odporca ako rozvedený. V manželstve účastníkov sa narodilo jedno dieťa, maloletá U. T., W.. XX.X.XXXX. Účastníci mali posledné spoločné bydlisko v F. W. G.. J. Č.. XX.

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 1Ps/29/2005-69 zo dňa 28.10.2008 bola navrhovateľka pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony podával odporca. Účastníci nežijú v spoločnej domácnosti už dlhší čas. Už v čase konania o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony navrhovateľka bývala u svojich rodičov. Odporca nie je ochotný s navrhovateľkou spolužiť obnoviť. Účastníci nežijú spolu už skoro jedenásť rokov. Podľa tvrdenia opatrovníka odporca už v minulosti podával návrh na rozvod manželstva, tento návrh zobral späť a konanie bolo zastavené. Nevedel sa vyjadriť, z akého dôvodu navrhovateľ zobral návrh späť. Navrhovateľka trpí závažným ochorením, pre ktoré bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Neprichádza do úvahy, aby účastníci žili spolu, pretože nedokážu žiť spolu.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3P/43/2008 súd zistil, že rozsudkom č.k. 3P/43/2008 zo dňa 30.9.2009 bola maloletá U. T., dcéra účastníkov, zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starému otcovi E. F. a rodičia boli zaviazaní prispievať na jej výživu každý z nich vo výške zákonom stanoveného minimálneho výživného. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 27.11.2009. Už predtým bolo uznesením tunajšieho súdu č.k. 5P/48/2006-17 zo dňa 14.12.2006, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 12CoP/2/2007-38 zo dňa 8.2.2007 uložené odporcovi, teda otcovi maloletej, aby odovzdal maloletú do starostlivosti starého otca E. F.. Uznesenie o predbežnom opatrení nadobudlo právoplatnosť 22.3.2007.

Podľa § 23 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahu medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že manželstvo účastníkov si neplní už dlhodobo žiadnu zo svojich funkcií. Účastníci už dlhý čas nežijú v spoločnej domácnosti. Dcéra účastníkov bola zverená do osobnej starostlivosti starého otca E. F., ktorý je zároveň opatrovníkom matky maloletej. Matka maloletej aj s maloletou bývali už dlhší čas v spoločnej domácnosti u rodičov navrhovateľky. Rodičia navrhovateľky prevzali vzhľadom na jej zdravotný stav navrhovateľky starostlivosť o navrhovateľku a po jej pozbavení spôsobilosti na právne úkony opatrovníkom navrhovateľky sa stal jej otec E. F.. Nie je predpoklad, aby účastníci spolužitie obnovili, aby ich manželstvo vôbec mohlo plniť svoj účel. Vzťahy medzi manželmi sú tak hlboko, vážne a trvalo rozvrátené, že nie je predpoklad, aby účastníci spolužitie obnovili, aby manželstvo si plnilo svoj účel. Pokiaľ ide o záujem maloletej na zachovaní manželstva, k tomu je potrebné uviesť, že maloletá už počas trvania manželstva účastníkov bola zverená do osobnej starostlivosti starého otca. So starými rodičmi žila v spoločnej domácnosti a v tejto spoločnej domácnosti žila aj navrhovateľka, jej matka, takže rozvodom manželstva účastníkov sa vlastne situácia pre maloletú v ničom nemení, pretože už dlhý čas bývala mimo spoločnej domácnosti svojich rodičov, rodičia nevedli spoločnú domácnosť.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky Zákona o rodine pre vyhovie návrhu na rozvod manželstva účastníkov a manželstvo účastníkov rozviedol.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia.

Oboznámením sa s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3P/43/2008 a 3P/60/2012 súd zistil, že maloletá U. T. bola už rozsudkom vo veci sp. zn. 3P/43/2008 zo dňa 30.9.2009 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca E. F. a rodičia boli zaviazaní prispievať na jej výživu každý vo výške zákonom stanoveného minimálneho výživného. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 27.11.2009. Následne rozhodnutím č.k. 10PPOm/1/2012-6 zo dňa 16.4.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 4.5.2012 bola maloletá predbežným opatrením zverená do starostlivosti V. L. U. T. a rodičia boli zaviazaní prispievať každý z nich výživným vo výške 30 % životného minima pre maloletú. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/60/2012, v ktorom sa rozhodovalo o náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej U., maloletá U. bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 3P/60/2012-22 zo dňa 30.10.2012 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti Y. R., W.. XX.X.XXXX, F. F., V. Č.. XX, ktorá je tetou matky maloletej a boli vymedzené práva a povinnosti Y.C. R. k maloletej. Rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu maloletej každý sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne.

Vzhľadom na to, že matka maloletej je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, nemá teda rodičovské práva a otec navrhoval, aby maloletá zostala naďalej v starostlivosti tety Y. R., bola Y. R. v zmysle ustanovenia § 94 ods. 2 O.s.p. pribratá do konania ako účastníčka konania uznesením č.k.5C/140/2008-85 zo dňa 13.12.2012.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa odseku 3 a 4 citovaného zákonného ustanovenia v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí majú rodičovské práva v celom rozsahu, vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7,8 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Kolízny opatrovník navrhoval v prípade rozvodu manželstva zveriť maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti Y. R. a o výživnom rozhodnúť tak ako bolo rozhodnuté vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/60/2012. Kolízny opatrovník uviedol, že zisťoval názor maloletej na túto vec, ktorá sa ho týka. Maloletá súhlasila s tým, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti tety Y. R..

Y. R. uviedla, že nemá žiadne výchovné problémy s maloletou U.. Styk žiadali neupravovať z dôvodu, že sa vie otec s Y.Á. R. dohodnúť na úprave styku mimosúdne.

Vzhľadom na to, že rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú a záujem maloletej vyžaduje, aby naďalej zostala v náhradnej osobnej starostlivosti Y. R., súd rozhodol o zverení maloletej aj na čas po rozvedení do náhradnej osobnej starostlivosti Y. R., sestry starej matky maloletej. Y. R. súhlasila s tým, aby maloletá bola zverená aj na čas po rozvedení do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Táto spĺňa všetky zákonné predpoklady, aby sa mohla o maloletú osobne starať. Súd zároveň v rozsudku vymedzil jej rozsah práv a povinností k maloletej a rozhodol o vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Matka maloletej je invalidná dôchodkyňa. Okrem invalidného dôchodku vo výške 266,-eur iný príjem nemá.

Otec maloletej je nezamestnaný, je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku. Bol dlhší čas práceneschopný. Poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 158,- eur mesačne.

Obaja rodičia maloletej majú vyživovaciu povinnosť iba k maloletej U..

Vychádzajúc zo schopností a možností rodičov prispievať na výživu maloletej súd dospel k záveru, že nie je v ich schopnostiach a možnostiach v súčasnej dobe prispievať na výživu maloletej sumou vyššou ako je zákonom stanovené minimálne výživné, preto zaviazal rodičov prispievať na výživu maloletej v rovnakom rozsahu ako to bolo na dobu pred rozvodom manželstva, vo výške zákonom stanoveného minimálneho výživného. Jeho výška v súčasnej dobe predstavuje sumu 26,65 eur. Výživné sú rodičia povinní platiť k rukám Y. R.Č..

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 veta prvá O.s.p.

Navrhovateľka bola v konaní oslobodená od platenia súdnych poplatkov a pretože nebol dôvod, aby povinnosť zaplatiť súdny poplatok bola uložená odporcovi, súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 veta druhé zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch tak, že poplatok z návrhu odporca nemá.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia účastníkom na Okresnom súde Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav vecí, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov ; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).